

CURSUS

Instapcursus start op 12 januari.

Deze instapcursus is bedoeld voor beginners die weinig of geen praktische ervaring hebben met notenleer. De cursus wil de cursist in de eerste plaats vertrouwd maken met de gregoriaanse solfège, maar biedt daarnaast een heel gevarieerde kennismaking met de wereld van het gregoriaans. Het kan !

Wie twijfelt: kom gewoon eens kijken !

Voor wie twijfelt: wij voorzien op 12 januari van 9u tot 12 u een gratis en vrijblijvende kennismaking met de cursus Gregoriaans. U kan er ontdekken waarvoor het Centrum Gregoriaans staat, en hoe wij deze cursussen opvatten, nl. als een beleving die deugd doet aan het hart. Na deze sessie kan u met meer inzicht beslissen of u de cursus wilt volgen of niet. Wees welkom.

Oude abdij Drongen (bij Gent)

**Slotdag cursus 23 maart 2013:
 Palmprocessie en Palmviering.**

Dat wordt weer een topper ! Zoals u weet, wordt elk cursusjaar afgesloten met het zingen van een Gregoriaanse eucharistie. Dit jaar hebben gregoriaansliefhebbers weer geluk: de slotdag van de cursus valt samen met Palmzaterdag. De liturgie van de Palmviering is bijzonder rijk aan Gregoriaanse gezangen. We starten met de gezongen palmprocessie doorheen de kloostergangen van de Oude Abdij, en begeven ons zo naar de parochiekerk naast de abdij. In de mis wordt het gregoriaanse hoogtepunt gemaakt door het gezongen passieverhaal, het zgn. "lang evangelie". Dit moet elk gregoriaans hart sneller doen slaan. U bent van harte uitgenodigd: uzelf, maar ook al uw vrienden en kennissen die een hart hebben voor gregoriaans.

Zaterdag 23 maart 16 u, Oude Abdij Drongen

UNIEK

Kinderen schilderen Lam Gods

Het echte altaarstuk 'Het Lam Gods' van de gebroeders Van Eyck mag dan ten dele naar het Museum voor Schone Kunsten in Gent verhuisd zijn, sinds kort staat het werk weer in zijn volle glorie in de Sint-Baafskathedraal te pronken. Ditmaal echter in de uitvoering van negentien vijfde- en zesdejaars van Leefschool De Oogappel in Gent. Juf Lut

Dombrecht, kwam op het idee om het meesterwerk van de gebroeders Van Eyck na te schilderen toen een van de kinderen tijdens de dagelijkse nieuwsronde een krantenartikel toonde over de verhuis en restauratie ervan. Lut Dombrecht: „Er kwamen een heleboel vragen los tijdens de krantenronde. Wie stonden daar allemaal op het schilderij? Adam en Eva, wie zijn dat?” Op onze school werken we steeds met projecten van vier tot vijf weken die resulteren in een concreet eindproduct. Dit leek me een ideaal onderwerp.”

De kinderen werden in groepjes verdeeld die elk een paneel toegewezen kregen. Daarover zochten ze informatie. Bedoeling was immers niet alleen het schilderij na te maken, maar ook zelf een audiogids samen te stellen. Ook die is te

beluisteren in de kathedraal. Dombrecht: „Schrik niet van enkele onverwachte uitspraken. Bij het paneel van de Rechtvaardige Rechters doen de kinderen het verhaal van de diefstal. Ze steken hun verontwaardiging niet onder stoelen of banken. 'Wie doet nu zo iets?', werpen ze de luisteraar voor de voeten. Bij het paneel met Adam en Eva merkt de inspreker dan weer met veel stelligheid op dat in die tijd de vrouwen nog geen bh droegen.” Voor de stedelijke school die werkt volgens het concept Leefschool van Carl Medaer, is een project met zo'n godsdienstige inslag, een primeur. „Slechts twee van de negentien kinderen in mijn klas volgen de lessen godsdienst, al de anderen volgen zedenleer en er is één kindje met een hindoeïstische achtergrond. Toch was iedereen enthousiast over het project, ouders inclusief. Zij vonden het super dat een op het eerste zicht saai onderwerp zo tot de verbeelding van de kinderen kon spreken.”

Indrukwekkend vindt Dombrecht hoeveel de kinderen leerden over het werk. Ze trokken naar het Groeningemuseum in Brugge waar ze de Vlaamse Primitieven bestudeerden en kregen een gastles van een expert. Ze volgden een werkwinkel in het MSK, waar de restaurateurs versted stonden van de kennis van de jongens en meisjes. „De kinderen stonden met Het Lam Gods op en gingen ermee slapen”, getuigt hun juf. De leerlingen gingen precies te werk zoals de Van Eycks destijds: eerst bewerken met gesso, dan schetsen

en vervolgens schilderen. De kinderen bestudeerden ook hoe de Vlaamse Primitieven verf maakten en welke technieken ze gebruikten.

"Terwijl ze bezig waren, groeide mijn overtuiging dat dit echt een uniek project zou worden. We haalden er de juf godsdiens bij die de Bijbelse figuren op de panelen tot leven deed komen: Adam en Eva, Johannes de Doper, Johannes de Evangelist. De kinderen hebben niet alleen over kunst veel geleerd, maar ook over het christelijk geloof. Het project is nu afgelopen, maar de kinderen vragen nog steeds om eens voor te lezen uit de Bijbel." Het resultaat mocht gezien worden. Lut Dombrecht nodigde Ludo Collin uit, titulair kanunnik van de kathedraal, die op zijn beurt onmiddellijk de bisschop ging halen. Beiden waren het erover eens dat het werk van de kinderen niet zou misstaan in de kathedraal. Daar valt het nu nog enkele weken te bewonderen, voor het verhuist naar het Caermersklooster... en verder. ■ *Lieve Wouters*

TENTOONSTELLING

De weg naar Van Eyck

Wie meer wil weten over de Van Eycks kan tot 10 februari 2013 terecht in Rotterdam. Daar zijn de uiterst kostbare en fragiele werken van de meest geniale schilders van Europa te zien. Museum Boijmans Van Beuningen toont enkele werken van Jan van Eyck samen met ruim 90 meesterwerken van andere kunstenaars uit deze periode. "De weg naar Van Eyck" (Maaseik ?, ca. 1390 - Brugge 1441) is een kunsthistorische ontdekkingsstocht en laat tegelijkertijd de beelden zien van Holland en Vlaanderen in de vroege middeleeuwen. Vrijwel alle schilderijen die nog bestaan uit deze periode (in de Lage Landen is door de Beeldenstorm veel verloren gegaan) werden voor deze tentoonstelling naar Rotterdam gehaald. Deze selectie schilderijen is dus voor het eerst bijeen, maar door de kwetsbaarheid van de panelen zal dit ook waarschijnlijk de laatste keer zijn. «De weg naar Van Eyck» toont meesterwerken uit de Vlaams/Nederlandse, Franse en Duitse kunst rond 1400.

De kern van de expositie bestaat uit schilderijen op paneel. Een kleine maar hoogstaande selectie van beelden, goudsmeedwerk, verluchte handschriften en tekeningen, complementeert deze kern. Zo zijn onder meer kleine sculpturen te zien van Jacques de Baerze en Claus de Werve uit het praalgraf van Filips de Stoute, hertog van Bourgondië. De tentoonstelling bevat een belangrijke selectie werken van Van Eyck zoals de 'Heilige Barbara' uit Antwerpen, de 'Annunciatie' uit Washington en het gerestaureerde 'De drie Maria's' aan het graf, uit de museumcollectie. Een aantal bijzondere werken, waaronder Maelwaels 'Madonna en kind met engelen' komt uit de collectie van de Gemäldegalerie van de Staatliche Museen in Berlijn, partner in dit project. Uit eigen collectie is daarnaast het beroemde Norfolk triptiek te zien, een van de sleutelstukken uit de pre-Eyckiaanse tijd.

Naar aanleiding van 'De weg naar Van Eyck' organiseert het museum vele activiteiten. Van lezingen en workshops tot concerten, een kerkdienst en een familiedag. Ook verschijnt er ter gelegenheid van de tentoonstelling een ARTtube video. Hierin geven de conservatoren Friso Lammertse (Museum Boijmans Van Beuningen, Rotterdam) en Stephan Kemperdick (Gemäldegalerie, Berlijn), een introductie op de tentoonstelling. Daarbij gaan ze in op de vernieuwingen die Jan Van Eyck realiseerde en schetsen zij een beeld van de kunstwereld tijdens zijn leerjaren.

Bij de tentoonstelling is een speciale Van Eyck route beschikbaar. De Van Eyck route is onderdeel van de

gloednieuwe Boijmans Tour. Deze web app kunt u gratis gebruiken op uw eigen smartphone. U kunt ook voor € 3 een iPod huren in het museum om de Boijmans Tour te bekijken. In de Van Eyck route leidt conservator Friso Lammertse u persoonlijk langs de topstukken in de tentoonstelling. Daarnaast worden bij 20 werken bijzondere details uitgelicht. Speciaal is ook de catalogus 'De weg naar Van Eyck', rijk geïllustreerd en belicht met prachtig beeldmateriaal hoe en door wie Jan van Eyck werd geïnspireerd. ■

BIJBELSE GETALLEN

Werden de aartsvaders zo oud?

Sommige personages uit het Oude Testament worden onwaarschijnlijk oud, sommigen zelfs ruim negenhonderd jaar. Volstrekt ongeloofwaardig. Of is die 'aartsvaderlijke' leeftijd te duiden?

Bij het lezen van het eerste boek van de Hebreeuwse Bijbel,

Genesis, word je om de haverklap geconfronteerd met personages die ontiegelijk oud worden. Adam, de eerste mens, bereikt de gezegende leeftijd van 930, zijn zoon Seth wordt 912. De kampioen is Methusalem (Genesis 5, 21-27) die 969 is wanneer hij bij de zondvloed verdrinkt. Noach, de enige die met zijn familie die catastrofe overleeft, wordt dan weer 950. Wel gaat het vanaf dan systematisch naar beneden, al wordt de aartsvader Izaak nog fijntjes 180 en Abraham 175. Leeftijden zoals in Genesis zijn natuurlijk in volstrekte tegenspraak met onze ervaring. Wie gelooft echt dat een mens meer dan negenhonderd jaar wordt? De kaap van de honderd kun je tegenwoordig met wat geluk nog wel nemen, maar tegen dan kraakt de wagen al lang. Ook elders in de Bijbel wordt een realistisch beeld van de menselijke levensloop opgehangen. In psalm 90 klinkt het: „Zeventig jaar kan ons leven tellen, tachtig misschien als wij krachtig zijn; het grootste deel is zorgen en verdriet; de jaren vliegen voorbij en wij met hen.”

De unieke oudjes zijn geconcentreerd in de eerste hoofdstukken van Genesis. Sommigen probeerden de getallen te 'decoderen', maar een bevredigende verklaring kwam er nooit. De cijfers zijn immers zeer precies en lijken in een patroon te passen. Wel vrij duidelijk is dat de meeste oude vaders nog in leven waren toen Noach werd geboren. De schrijvers van Genesis hebben het ook zo berekend dat alleen Noach en de zijnen de zondvloed overleven.

In een recent nummer van Ezra. Bijbels tijdschrift (Vlaamse Bijbelstichting) gaat de Hans Debel (KU Leuven) dieper in op vier verzen uit Genesis (6, 1-4) die in deze materie belangrijk zijn. God beslist in vers 3 dat „zijn levensgeest voortaan niet voor altijd in de mens mag blijven". De mens mag voortaan niet ouder worden dan honderdtwintig. Die 'straf' is gekoppeld aan het feit dat de 'zonen van God' gemeenschap hadden met de dochters van de mensen, waaruit een soort reuzen voortkwam. „Dit zijn de befaamde helden uit het verleden", zo staat er ineens in Genesis. Hier klinken oude legenden en mythen door uit een andere religieuze traditie, getekend door het veelgodendom. Hans Debel: „Op zichzelf beschouwd bevat dit vers een verklaring op basis van het verleden voor het feit dat mensen niet langer de hoge leeftijden bereiken van Adam en zijn zonen. Wanneer het vers echter gelezen wordt in zijn brede context, lijkt het op de verkeerde plaats te zijn terechtgekomen: terwijl Noach zelf niet minder dan 950 jaar wordt, bereiken al zijn nakomelingen tot Abraham een leeftijd tussen de 500 en 200 jaar, en met respectievelijk 175, 137 en 180 jaar overschrijden ook Abraham en zijn twee zonen ruimschoots de grens van 120.”

Volgens Debel is het vers over de inperking van de levensduur wellicht een overblijfsel uit andere oosterse verhalen over de zondvloed, waarop het Bijbelse verhaal is gebaseerd. In die verhalen heeft de vloed immers als doel de overbevolking van de aarde op radicale wijze op te lossen en worden nadien beperkingen ingevoerd om de aanwas van de mensenbevolking in te perken. Vanuit Bijbels perspectief echter, zo toont het artikel ook aan, heeft de inperking volstrekt niets met overbevolking te maken. Na de zondvloed ontvangt Noach immers van God de Bijbelse opdracht de aarde te bevolken en vruchtbaar te zijn. Naarmate we in de eerste boeken van de Bijbel 'historischer' worden, bereiken de mensen een meer realistische leeftijd. Mozes wordt welgeteld 120, een symbolisch getal dat staat voor drie maal veertig. Veertig jaar vóór hij geroepen werd, veertig jaar tot hij uit Egypte wegtrok, veertig jaar in de woestijn (zie Handelingen 7, 23,30). ■ Erik De Smet

INTERMEZZO

LIEDBOEK MET CD. Het liedboek met cd 'Wie anders zou de hemel dragen' bevat 24 liederen die zo zijn geschreven dat je ze vlot kan meezingen. Kris Gelaude schreef de teksten, Arnout Malfliet de muziek. De cd is opgenomen in Filosoffontein in Oud-Heverlee (bij Leuven). Kris Gelaude heeft ervoor gezorgd dat de teksten goed aansluiten bij het hedendaagse religieuze gevoel. "Het is erg belangrijk dat er liederen zijn die relatief eenvoudig meegezongen kunnen worden. In de kerk heb je weinig of zelfs geen tijd om een lied in te oefenen. Daarmee hebben wij extra rekening gehouden. De melodie mag niet moeilijk zijn. Zonder banaal of 'plat' te klinken, horen de melodieën een vrij natuurlijk verloop te hebben. Eénmaal gehoord, moet het gemakkelijk 'meezingbaar' zijn. Tegelijk moeten ook de ritmes vrij natuurlijk en eenvoudig zijn. Het ritme wordt in de eerste plaats door de tekst bepaald, maar uit zich toch voornamelijk in de melodie. De harmonieën zijn eenvoudig en toegankelijk te houden, zodat elk koor (en ook de organist) ze met een beetje oefening onder de knie kan krijgen, aldus Arnout Malfliet. Wie anders zou de hemel dragen – Liedboek met cd; uitgeverij Averbode, € 19,95.

JOHAN DUIJCK & HANSWIJKJUBELFEESTEN. Johan Duijck (1954) heeft een nieuw oratorium geschreven voor de Hanswijkjubelfeesten, 'Dixit Dominus – Zo spreekt de heer'. Het ging recent in première in de Mechelse Sint-Romboutskathedraal. Centraal staat een gedicht van Rainer Maria Rilke over God die de mens verantwoordelijkheid geeft. "Van daaruit ben ik beginnen bouwen, schrijven en puzzelen." Bijna alle teksten in het oratorium zijn Bijbels. Johan Duijck: "Dat ik zelf gelovig ben, is zeker een hulp geweest." Het oratorium werd uitgevoerd door zes koren, twee solisten, orkestleden van het Brussels Philharmonic en organist Peter Thomas. "Ik heb mijn werk uitdrukkelijk geschreven met de Sint-Romboutskathedraal van Mechelen in het achterhoofd. Het orgel van de kathedraal en het klokkenspel krijgen een prominente rol."

VOORLEESBOEK MET CD KINDERLIEDJES. De Sint heeft 'Rode Wangen' van Herman van Veen beslist opgenomen in zijn geschenkenpakket, maar ouders kunnen het ook als kerstcadeau aan hun kinderen bezorgen. 'Rode Wangen' is een fraai uitgegeven voorleesboek met leuke verhalen, onder meer over de Grote Beer, Paltz de Kabouter, Alfred Jodocus Kwak en clown Dodo Paganini. Bij het boek hoort de cd 'Voor een kus' met zestien kinderliedjes, liedjes die beslist aanslaan door hun eenvoud en ook in de smaak zullen vallen van heel wat volwassenen. Herman van Veen, inmiddels 67, is een monument. Dat bewijst hij ook met dit boek.. Herman van Veen, Rode Wangen; uitgeverij Kok, Utrecht, € 24,90.

HISTORISCHE OPNAMEN GREGORIAANS.

Er zijn sinds kort op YouTube historische opnamen van Gregoriaanse gezangen te horen. Ze werden aangemaakt tijdens het grote door paus Pius X georganiseerde congres in 1904 (bij het 14de eeuwfeest van het overlijden van de H. Gregorius de Grote). De links vindt u op onze site www.centrumgregoriaans.be

VLAAMS ALAMIRE IN HET VATICANAAN. De Alamire Foundation van de KU Leuven, Internationaal Centrum voor de Studie van de Muziek in de Lage Landen, heeft een samenwerkingsovereenkomst ondertekend met de Biblioteca Apostolica Vaticana. Het team van het Alamire Digital Lab, een state-of-the-art mobiel laboratorium voor digitalisatie van muzikaal erfgoed, zal het corpus van muziekhandschriften uit de collecties van de Vaticaanse bibliotheek digitaliseren, beschrijven en bestuderen. Tot en met april 2013 gaan ze er aan de slag met topmanuscripten uit de late 14de tot de vroege 17de eeuw uit de Cappella Sistina, Cappella Giulia en S. Maria Maggiore. «We zullen er ook manuscripten uit het atelier van Petrus Alamire bestuderen, analyseren en voorzien van metadata. Deze handschriften zijn stuk voor stuk ontstaan in Vlaanderen en bevatten uitmuntende polyfonie en prachtige verluchtingen. Petrus Alamire is een van de belangrijkste 16de-eeuwse muziekkalligrafen. Via zijn atelier met kopiïsten, verluchters en miniaturisten wist hij de polyfonie uit de Lage Landen over heel West-Europa te verspreiden. Het Alamire Digital Lab is uitgerust met geavanceerde cameras, lenzen en belichting, zodat opnames mogelijk zijn zonder het materiaal te beschadigen. De uiterst scherpe beelden kunnen gebruikt worden voor multimedia-installaties, virtuele tentoonstellingen en uiteraard ook voor studie van het bronnenmateriaal.

ITALIAANSE MANNELIJKE SOEUR SOURIRE. Universal Records heeft in Assisi de eerste cd voorgesteld van broeder Alessandro.

Op de persconferentie werd eraan herinnerd dat de Belgische Soeur Sourire in 1963 als één van de eerste religieuze een internationale doorbraak beleefde. Vandaag is dat succes vooral weggelegd voor de Ierse groep 'The Priests' en 'Les Prêtres' uit Frankrijk. Universal Records promoot broeder Alessandro als 'De Stem van Assisi'. De opbrengst van de verkoop gaat integraal naar de franciscanen. De tenor, die in 1999 toetrad tot de franciscanen en die vandaag met een 80-tal medebroeders in een klooster in Assisi leeft, bezorgt op zijn eerste cd elf klassiekers uit de sacrale muziek een nieuw leven. Ondermeer composities van Mascagni, Schubert en Fauré. Enkele composities kregen een nieuw arrangement. Ook een 'Ave Maria' en een 'Pater Noster' ontbreken niet. De opnames gebeurden in de legendarische studio's van Abbey Road in Londen. Broeder Alessandro wil zich niet zal laten meeslepen door het succes. Ook in de toekomst wil hij in het klooster gewoon pelgrims ontvangen en zich wijden aan het maken van meubels en houtsnijwerk. "Net als Sint-Franciscus van Assisi hou ik van handenarbeid en zingen", zegt broeder Alessandro.

VROEG CHRISTELIJK IN KARINTHIË. Archeologen hebben in Virinum, nabij Maria Saal, de resten ontdekt van een vroeg-christelijke basiliek en een bisschopshuis uit de tweede helft van de vierde eeuw. Het gaat om de oudste sporen van het christendom in Karinthië, de zuidelijkste provincie van Oostenrijk. De resten van het 7.500 m² gebouwencomplex werden 30 cm. diep ontdekt. Wetenschappers zijn verrast door de ouderdom. Zij zeggen dat verdere opgravingen ongetwijfeld nieuwe kennis zullen verschaffen over de geschiedenis van het vroege christendom, en zullen helpen ook om beter te begrijpen hoe mensen 1.600 jaar geleden leefden. De archeoloog Karl Strobel zegt: "Dit is een van de belangrijkste archeologische vondsten ooit in Oostenrijk en voor de geschiedenis van het christendom in heel de Alpenregio."

ARCHITECTUURPRIJS VOOR KARTUIZERKLOOSTER. De eerste prijs van de Archiprix 2012, uitgereikt in Eindhoven, werd toegekend aan de Amsterdamse protestantse architect Ard Hoksbergen (31) voor zijn ontwerp van een kartuizerklooster, bestemd voor de bossen van Tubbergen in Twente. Ard Hoksbergen mocht zijn inspiratie opdoen in La Grande Chartreuse zelf, het moederklooster van de kartuizerorde bij Grenoble. Zijn ontwerp wijkt enigszins af van het traditionele patroon van een rechthoekig kloosterpand, gezien de afzonderlijke gebouwen zich scharen aan een langgerekte open gang. Toch realiseerde hij een concept dat tot in detail afgestemd is op de ascetische en solitaire levensstijl van de kartuizermonniken en dat tegelijk respect toont voor de natuur en de omgeving.

AGENDA

Vaste gregoriaanse vieringen (per stad):

ACHEL. St.-Benedictusabdij – Achelse Kluis – Hamont-Achel: Schola Cantorum Achel o.l.v. Albert Severens, elke 4de zo. om 10.45u Gregoriaanse hoogmis in de abdijkerk. De andere dagen zingen de Trappisten in de St.-Benedictusabdij. Info: www.achelsekluis.org.

AFFLIGEM. Abdijkerk: Monnikenkoor en gregoriaans gemengd koor o.l.v. Dom Idesbald Verkest. Elke zo. 10u gregoriaanse Mis en om 15u de Vespers en lof door het monnikenkoor. Info: Abdijstraat 6, 1790 Hekelegem 053 66 70 25 of Longinius van de Velde 0475 414 280.

AMSTERDAM. Obrechtkerk, Jacob Obrechtsstraat 30: Het mannen- trio Gregoriana verzorgt elke 3e zat., 17 u. (m.u.v. juli en augustus) een "Gregoriaanse meditatie". Gregoriana werkt soms samen met musici uit het Oosten en het Westen, waardoor muzikale en religieuze verwantschappen van diverse culturen worden onthuld. Info: Reinier van der Lof, Weesp Tel: +31.294.419754

ANTWERPEN. St.-Jacobskerk: Elke 1ste zon. 10 u. hoogmis met gregoriaans proprium door Chorale Sancti Jacobi o.l.v. Dirk Baeten, andere zon. door andere koren. Info: Jo Tanghe 03/541 90 28.

ASSEBROEK. St.-Andriesabdij Steenbrugge, Baron Ruzettealaan 435: St.-Arnolduskoor. Elke zo. 10u gregoriaanse Mis. Info: 050 35 72 51.

BERCHEM. Sint Theresiakerk, Grote steenweg: Gregoriaans koor Concertus Teresia. Elke zo. 10u gregoriaanse Mis. Info: Oktaaf Bollaert, Sterren Regen 19, 2540 Hove.

BRUGGE. Paters Karmelieten, Ezeistraat 28: Schola Gregoriana Brugensis o.l.v. Roger Deruwe. Elke zon- en hoogdag 10 u. Gregoriaanse Hoogmis. Info: Ignace Huyghebaert Tel: 050 44 38 90 of scola@scolagregoriana.com. Begijnhof, Monasterium De Wijngaard. Gregoriaans koor van het Begijnhof. Elke zo. 9u30 gregoriaanse Mis. Info: 050 33 00 11. St.-Trudo-abdij Male (St.Kruis Brugge). Elke zo. 9 u. Gregoriaanse mis.

BRUSSEL. St. Michiel en H. Goedele: Gregoriaanse Kathedraal schola o.l.v. Herbert Beirens. Zo. 10 u. Gregoriaanse mis. Info: Tomboy André, Guill. Stassartlaan, 16 b 22, 1070 Anderlecht. Tweelindenstraat 2A (metro Merode of Montgomery): Una cum o.l.v. Paul-Augustin Deproost. Zo. 10 u. Gregoriaanse mis. Info: Laurent Bayer, Kerk van St. Hendrik, 1150 Brussel: Gregoriaanse schola Saint-Irénée. De zondagen van de advent en de vasten, gregoriaanse Mis om 9u30. Info: Michel Zeegers, av. du Héron 1, 1640 Rhode-St-Genèse 02 381 10 62. O.L.V. van de Zavel: Gregoriaanse schola St. Irénée. Elk hoogfeest om 11u gregoriaanse Mis. Info: Michel Zeegers, av. du Héron 1, 1640 Rhode-St-Genèse 02 381 10 62. Kapel Heilig Hart, Twee Lindenlaan, 1200 Brussel. Gregoriaanse schola "Una cum". Elke zo. en Feestdag om 10u gregoriaanse mis. Info: Paul-Augustin Deproost, rue Champ du Roi 23, 1040 Bruxelles 02 736 92 04. Miniemenkerk: Elke zo. gregoriaanse Mis om 11u. Info: Abbé Jacques Van der Biest, rue Ernest Allard 47, 1000 Bruxelles.

DENDERMONDE. Abdijkerk: Op wekdagen 8u30 en op zondagen 9u30 gregoriaanse conventsmis. Niet op hoogdagen. Elke dag gregoriaanse Vespers om 18u.

GENT. St.-Niklaaskerk: Paratum cor o.l.v. Thierry Pauwels. Elke zo. 10 u. Hoogmis met proprium, niet op 2e zo., wel op feestdagen (zelfs als ze op de 2e zo. vallen). Info: Thierry Pauwels, De Pinte, St.-Baafskathedraal: Paratum Cor o.l.v. Thierry Pauwels. Gregoriaanse hoogmis op de 2e zo. 11 u. (niet op feestdagen). Info: Thierry Pauwels, Groenpark 17, 9840 De Pinte 09 2827824 of Th.Pauwels@advatlas.be.

GRIMBERGEN. Abdijkerk: Gregoriaans Abdijkoor Grimbergen o.l.v. P. Gereon. Elke zo. 10 u. Gregoriaanse Hoogmis. Elke do. 20u15 repetitie in de Sachristie. (via Pastorie, Kerkplein 1) Info: Herman RASPOET, Brusselsestraat 120, 1840 Londerzeel. Tel: 052-55.05.04 raspoet.herman@telenet.be.

HAALERT. St.-Gorikskerk: Kon. St.-Gorikskoor o.l.v. Hubert Verheijen. Uitgezonderd 2de zo., 10 u. Gregoriaans kyriale. Op hoogdagen meeststemmige Latijnse mis. Info: Hubert Verheijen, Haaltert.

HALLE. Kerk Paters Conventuelen, Volpestraat: Sint Gregoriuskoor o.l.v. Roger Vanbellinghen. Elke zon- en feestdag 10u30 gregoriaanse Mis. Info: 02/ 356 20 03 of www.gregorius.tk.

HERENTALS. Begijnhofkerk St.-Catharina: Elke zo. 10u. Gregoriaanse mis (proprium en ordinarium) door het gregoriaans mannenkoor. Info: Jan Cools, Vossenberg 45B, 2200 Herentals 014/ 21 56 48.

HEVERLEE. St.-Lambertuskerk: Kon. St.-Lambertuskoor o.l.v. Johan de Boer. 1ste, 3de en 5de zo., 10u30 Gregoriaanse Hoogmis. Info: Johan De Boer 016/ 40 52 99, www.kerkleuven.be/koor/ksln/.

KNOKKE. Paters Dominicanen: Schola Gregoriana Dominicana o.l.v. Jacques Maertens. Elke zo. 11 u. Gregoriaanse mis. Info: Jacques Maertens, Knokke-Zoute Tel:050/ 60 12 32.

KORTRIJK. O.L.Vrouweker: Laudate Dominum o.l.v. Walter Deroo. Elke 1ste zo. en op feestdagen 9u45. Info: Ghislain Baert, Graskant 5, 8520 Kuurne 0474 325 729 of laudatedominum9@scarlet.be, www.laudatedominum.be.

LEUVEN. Abdijkerk Keizersberg: Het monnikenkoor o.l.v. Abt Kris Opdebeeck zingt elke zo. 10u de gregoriaanse Hoogmis. Info: Rvd Kris Opdebeeck, Mechelsestraat 202, 3000 Leuven 01631 0060 St.-Kwintkerk: 10 u. Gregoriaans proprium door de Schola Sancti Quintini o.l.v. J. Vandergeeten, naast andere gezangen door de Schola, hetzij door het vrouwenkoor Concinite (1e en 3de zo.). Info: Mark Debrock T.W. Wilsonlaan 15 3010-Leuven 016/25 36 83.

LOKEREN. St.-Gregoriusgilde. St.-Laurentiuskerk. elke 1ste zo. 11 u. en op hoogdagen mis met gregoriaanse gezangen; Kerk Daknam, elke 2de zondag 10 u. mis met gregoriaanse gezangen. Info: ludogerrits@hotmail.com.

MECHELEN. St.Jan de Doper en Evangelist kerk (St.Janstraat): Damesschola in Voluntate. Elke 1ste za. van de even maand, 16 u. Gregoriaanse mis. Info: www.involuntate.be.

ST.-NIKLAAS. St-Nicolaaskerk, Grote Markt: Schola Cantorum o.l.v. Luc De Cock. Elke 1ste za. 17 u. en op vooravond van sommige hoogdagen: mis met volledig proprium en ordinarium. Info: Luc De Cock, Heidebloemstr. 4, 9100 St.-Niklaas, 03/777 10 05

TIENEN. St.-Germanuskerk. Alle hoog- en feestdagen 10.30 u. gregoriaanse mis door het vrouwenkoor Cantus Germanus. Mannenkoor af en toe op gewone zondagen. Info: Louis Kinnaer, louis.kinnaer@scarlet.be

TURNHOUT. Begijnhofkerk Heilig Kruis: Koninklijk H.Kruis begijnhofkoor o.l.v. Herbert Op de Beeck. Elke zo. 9u30 gregoriaanse Mis (proprium en ordinarium). Info: Herman Deckx, Victoriestraat 9 bus2, 2300 Turnhout. Tel: 014/41 25 81. Heilig Hartkerk: Cecilakoor o.l.v. Sylvain Goossens en Jef Roymans. Elke zon- en hoogdag 9u30 de Mis met gregoriaans proprium. Ordinarium is meeststemmig Latijn of gregoriaans. Info: Jochem Baas, 014/ 61 01 72

WAASAMUNSTER. Abdij Roosenberg: Damesschola in Voluntate. Elke 1ste zo. van de even maand, 9 u. Hoogmis. Info: Myriam Van den Hauten 03/ 449 43 15 – www.involuntate.be

WATERMAEL (Brussel). Kerk van St Clement.: Elke zo. 9u30 gregoriaanse Mis. Info: Raoul Lebliaq, rue des Thuyas 14, 1170 Watermael 02 673 02 58

WESTMALLE. Abdij. Gregoriaanse mis alle zondagen en hoogfeesten 10 u. en twee- tot driemaal in de week 10u45. Info: 03/ 312 92 00

ZINGEM. St. Bavokerk: Gregoriaans koor Gaudeamus o.l.v. Adelin Goedefroot. Elke feestdag 9u30 gregoriaanse Mis. Info: A. Goedefroot, Nederwalmssteenweg 31, 9750 Zingem 09 384 20 29.

• Abdijen in België waar gregoriaanse officies gezongen worden:

Abbaye N.D. de Saint Remy (Trappisten) - Abdij Affligem (Benedictijnen) - Abdij Averbode (Norbertijnen) - Abdij De Wijngaard (Benedictijnen) - Abdij Keizersberg (Benedictijnen) - Abdij Mariënhof Cisterciënzinnen) - Abdij Grimbergen (Norbertijnen) - Monastère de Chevetogne (Benedictijnen) - St. Pieters en Paulusabdij (Benedictijnen)

• Gevraagd

Het gregoriaans koor Cantica (www.cantica.be) zoekt een nieuwe dirigent wegens pensionering huidige dirigent. Het koor bestaat uit 20 à 30 volwassenen, gemengd, en repeteert 1 u per week in Merkem (West-Vl.). Zij verzorgen 10 à 15 eucharistievieringen per jaar in de Federatie Houthulst - Lo-Reninge. Contact: Marc Bonny +32 (0)51/703563, Koen Kesteloot +32 (0)51/544068

Gregoriaanse zanggroep "In Aeternum Cantabo" (Voor eeuwig zal ik zingen) zoekt zangers: vrouw of man, jong of oud, ervaren of beginnend. Repetities meestal op donderdagen van 19u45 tot 21u30, in zaal Expo-Rex, te 2020 Antwerpen-3, Louis-Strauss-straat 3. Info: Carlo Van Gestel, +32 (0)3.457.8093 of +32 (0)495.251.237 of carlo@vangestel.info

CURSUS

Overzicht cursussen en zangdagen 2012-2013 van het Centrum Gregoriaans

Cursus:	Instapcursus	1, 2 & 3	Zangdag	Zang +
cijfers = lessenreeks				
8/09/2012				Mechelen
13/10/2012				Gent
20/10/2012			Drongen	
17/11/2012		1		
15/12/2012		2		
12/01/2013	1	3		
2/02/2013	2	4		
2/03/2013	3	5		
16/03/2013	4	→	Grimbergen	
23/03/2013	5	6		
27/04/2013			Dendermonde	

"Zangdag" is bedoeld voor alle cursisten en afgestudeerden. "Zang +" is bedoeld voor alle belangstellenden die, samen met cursisten en afgestudeerden, kennis willen maken met het Gregoriaans.

CENTRUM

Administratie cursisten en info over de inhoud van de cursussen: Lucienne Van Gestel, Centrum Gregoriaans, Boudewijnlaan 24, 2220 Heisto/d-Berg - Tel: 015. 24.13.63 E-mail: cursist.gregoriaans@telenet.be

Betalingen: Op rek. IBAN: BE22 7370 1000 1147 BIC: KREDBEBB van Gilbert Devroye, Bierbeekstraat 84, B-3052 Blanden.

REDACTIE

Mia Pastijn, Keldermansvest 47, 2800 Mechelen, tel. 015-20.18.26, mia.pastijn@telenet.be
De redactie laat mensen aan het woord die een interessante mening vertolken. Ze respecteert daarbij alle opinies zonder onderscheid. De auteurs ondertekenen daarom hun bijdragen. De meningen die zij vertolken zijn persoonlijk en vallen niet noodzakelijk samen met de meningen van de redactie.

De volgende nieuwsbrief zal op 15 maart 2013. Teksten hiervoor moeten de redactie uiterlijk voor 15 februari 2013 bereiken.

ABONNEMENTEN

Door een abonnement te nemen steunt u daadwerkelijk onze werking! Hartelijk dank daarvoor.

U kan een jaarabonnement nemen (4 nummers) door storting van 10 euro op rek.IBAN: BE22 7370 1000 1147 BIC: KREDBEBB met vermelding abonnement nieuwsbrief gregoriaans. Wil u ons extra steunen, neem dan een steunabonnement van 20 euro of een beschermend abonnement van 40 euro. De cursisten krijgen de nieuwsbrief gratis toe gestuurd.

Discussiegroep en mailinglist gregoriaans: surf naar: <http://www.egroups.com/subscribe/gregoriaans> en klik op de JOIN-knop.

Bezoek onze site: www.centrumgregoriaans.be

Jaargang 14, nummer 2, december 2012